

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

September 2022

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – september 2022

Mesec in leto izdaje: november 2022

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	4
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca - kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	14

4	Metodologija	16
4.1	Metodološka pojasnila	16
4.2	Posamezni metodološki poudarki	16
	Izkazovanje neposrednih naložb	16
	Obravnavanje gotovinskih eur transakcij in stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od 2007 dalje)	17
	Ocena reinvestiranih dobičkov	17

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih devetih mesecih 2022 je bil tekoči račun plačilne bilance skoraj izravnani (primanjkljaj 4 mio EUR), k čemur je pomembno prispeval pozitiven septembrski saldo tekočega računa. V primerjavi z 1,9 mrd EUR presežka v enakem obdobju 2021, pa je v letošnjem letu saldo slabši, a le še rahlo negativen. Najbolj je na poslabšanje salda tekočega računa vplivala blagovna menjava z 2,7 mrd EUR nižjim saldonom (presežek se je prevesil v primanjkljaj). Storitvena menjava je v tem obdobju ohranila presežek in ga povečala za 1,0 mrd EUR, primarni in sekundarni dohodki skupaj pa so povečali primanjkljaj za 227 mio EUR. Presežek tekočega računa je v zadnjih 12 mesecih znašal 94 mio EUR.

Blagovna menjava

Primanjkljaj blagovne menjave je v prvih devetih mesecih 2022 znašal 1,6 mrd EUR, medtem ko je v enakem obdobju 2021 blagovna menjava dosegla presežek v znesku 1 mrd EUR. **Izvoz se je medletno povečal za 24,3 %, uvoz pa za 36,2 %**. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 95,2 %.

Izvoz v države članice EU je v prvih devetih mesecih 2022 predstavljal 76,8 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta povečal za 25,5 % oz. 5,0 mrd EUR. Najbolj se je povečal izvoz na Hrvaško in v Italijo (skupaj 2,3 mrd EUR povečanja), zatem v Nemčijo in Avstrijo, te štiri države so skupaj prispevale 75,1 % delež povečanja izvoza v EU. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 74,3 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2021 povečal za 30,5 % oz. 5,8 mrd EUR. Uvoz se je najbolj povečal iz istih držav kot na izvozni strani, skupaj so vse štiri države dosegle 63,6 % vsega povečanja uvoza iz EU.

Septembra 2022 je saldo blagovne menjave izkazoval 98 mio EUR presežka, kar je 72 mio EUR več kot septembra predhodnega leta. Izvoz se je povečal za 28,4 % in uvoz pa za 26,3 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih devetih mesecih 2022 znašal 2,8 mrd EUR, kar je za 991 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2021. Pri tem se je najbolj povečal presežek potovanja in sicer za 571 mio EUR. Najvišji pozitivni saldo so dosegle

transportne storitve (1.061 mio EUR) in potovanja (1.043 mio EUR). **Izvoz vseh storitev se je v prvih devetih mesecih 2022 glede na enako obdobje 2021 povečal za 34,9 %, uvoz pa za 26,1 %.**

Septembra 2022 je presežek storitev znašal 470 mio EUR, kar je 181 mio EUR več kot septembra 2021. Izvoz se je povečal za 32,0 %, uvoz pa za 16,4 %.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih devetih mesecih 2022 znašal 735 mio EUR, kar je 175 mio EUR več kot v prvih devetih mesecih 2021. Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih devetih mesecih 2022 znašal 413 mio EUR in je bil za 51 mio EUR višji kot v enakem obdobju leta 2021.

1.2 Plačilna bilanca - kapitalski in finančni račun

Septembra 2022 je kapitalski račun izkazoval primanjkljaj 0,1 mrd EUR, medtem ko je finančni račun izkazoval presežek v višini 0,2 mrd EUR. V mesecu septembru velja omeniti povečanje obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev (0,5 mrd EUR), saj je bila dodatno izdana obveznica RS77. Ta mesec je imel finančni račun 0,8 mrd EUR neto odlivov iz naslova gotovine in vlog. Med neto prilivi pa izstopa predvsem 0,2 mrd EUR iz naslova vrednostnih papirjev in 0,1 mrd EUR neto prilivov (posamezno) iz naslova posojil (večinoma državnemu sektorju) in iz naslova neposrednih naložb.

V zadnjih dvanajstih mesecih salda tekočega računa (0,1 mrd EUR) in kapitalskega računa (-0,3 mrd EUR) kažeta na manjše financiranje tujine. Finančni račun v tem obdobju izkazuje 0,1 mrd EUR primanjkljaja, statistična napaka pa znaša 0,08 mrd EUR in predstavlja v obsegu 0,1 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Daleč največje odlivne postavke finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bile **naložbe v vrednostne papirje** (0,8 mrd EUR; od tega 1,1 mrd EUR v obliki povečanja naložb v tuje vrednostne papirje in 0,4 mrd EUR prilivov iz naslova obveznosti domačih vrednostnih papirjev tujim lastnikom) ter povečanje **mednarodnih denarnih rezerv** za 0,2 mrd EUR.

Največje neto prilivne postavke finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bile **neposredne naložbe** (0,5 mrd EUR), **gotovina in vloge** (0,2 mrd EUR), ki jima sledi neto priliv **komercialnih kreditov in predujmov** (0,1 mrd EUR).

Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v zadnjih dvanajstih mesecih pokaže 0,8 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini ter 1,3 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji. Povečanje domačih naložb v tujini je bilo večinoma (75 %) v obliki lastniškega kapitala in reinvestiranih dobičkov ter 25 % v obliki neto dolga do lastnikov. Pri tujih naložbah v Sloveniji pa je glavnina v obliki povečanja lastniškega kapitala in reinvestiranih dobičkov, medtem ko se neto dolg do lastnikov ni spremenil.

Bruto zunanji dolg je septembra 2022 dosegel 52,2 mrd EUR, kar je skoraj toliko kot je znašal BDP v letu 2021 (tekoče cene). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) pa je bil negativen in **je znašal -3,8 mrd EUR kar pomeni neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Glede na leto prej se je znižal za 3,2 mrd EUR. Septembra 2022 je bila do tujine neto zadolžena država (15,4 mrd EUR) in v manjši meri tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,5 mrd EUR), vsi preostali sektorji pa so bili neto upniki tujine.

Septembra 2022 je bruto dolg do tujine znašal 52,2 mrd EUR, skoraj enako kot pred enim letom. Sektorsko pa je dolg nekoliko drugače razporejen. **Opazno je znižanje dolga države za 4,1 mrd EUR** kar je predvsem posledica gibanja cen tečajev državnih obveznic v letošnjem letu. Vsi ostali sektorji so povečali zadolženost, najbolj nefinančni ostali sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 2,2 mrd EUR), centralna banka (1,5 mrd EUR), ter banke (0,6 mrd EUR). Dve petini bruto zunanjega dolga pripada državnemu sektorju, medtem ko znaša delež bank in centralne banke skupaj 23,7 %. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniških vrednostnih papirjih (33,7 %) in posojilih (19,1 %).

Bruto terjatve do tujine so septembra 2022 znašale 56,0 mrd EUR, kar je 3,3 mrd EUR več kot pred enim letom. Vsi sektorji razen centralne banke so povečali svoje terjatve, najbolj nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 2,5 mrd EUR). Centralna banka je znižala svoja imetja glede na leto prej za 0,6 mrd EUR v največji meri zaradi gibanja cen dolgoročnih vrednostnih papirjev v letošnjem letu. Med instrumenti (na strani terjatev) prevladujejo gotovina in vloge (37,5%) ter dolžniški vrednostni papirji (30,7%).

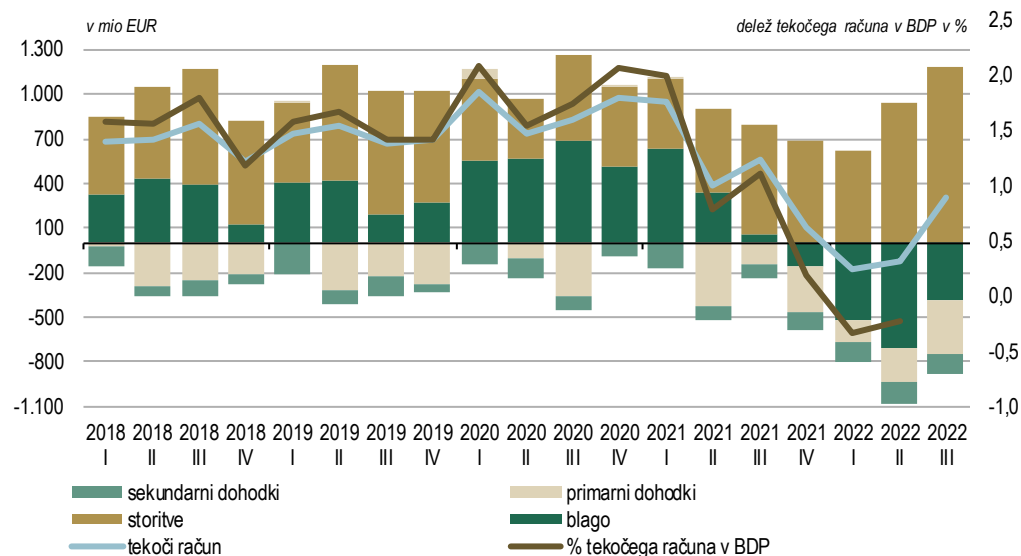
3.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

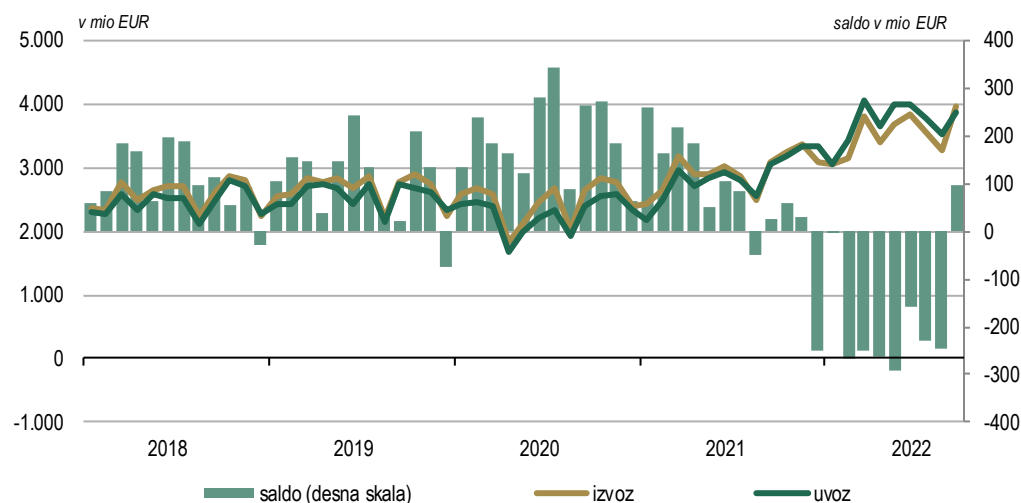
		predhodni podatki, z dne 14.11.2022			tokovi v mio EUR	
		januar-september		zadnjih 12	september	
		2021	2022	mesecev	2021	2022
I.	Tekoči račun	1.887,2	-4,4	93,9	251,6	410,3
1.	Blago	1.042,5	-1.613,3	-1.773,5	25,8	97,6
1.1.	Izvoz blaga	25.555,5	31.764,0	41.463,3	3.092,9	3.971,4
1.2.	Uvoz blaga	24.513,0	33.377,3	43.236,8	3.067,0	3.873,9
2.	Storitve	1.766,5	2.757,4	3.445,8	288,7	470,1
2.1.	Izvoz storitev	5.995,0	8.089,5	10.541,7	861,2	1.136,7
2.2.	Uvoz storitev	4.228,5	5.332,2	7.095,9	572,5	666,6
3.	Primarni dohodki	-559,7	-735,0	-1.038,0	-19,9	-139,8
3.1.	Prejemki	1.416,0	1.377,9	1.922,3	131,3	146,6
3.2.	Izdatki	1.975,7	2.113,0	2.960,3	151,2	286,4
4.	Sekundarni dohodki	-362,1	-413,4	-540,5	-43,1	-17,5
4.1.	Prejemki	837,7	903,4	1.190,1	83,0	119,8
4.2.	Izdatki	1.199,8	1.316,8	1.730,6	126,0	137,3
II.	Kapitalski račun	68,6	-262,5	-276,7	15,6	-54,8
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	54,4	55,7	-84,5	3,5	-2,2
2.	Kapitalski transferi	14,2	-318,2	-192,2	12,1	-52,5
III.	Finančni račun	1.681,6	-671,7	-99,7	224,8	230,6
1.	Neposredne naložbe	-924,1	-1.002,0	-475,6	-88,1	-82,7
	Imetja	846,2	911,5	1.462,6	246,2	59,2
	Obveznosti	1.770,3	1.913,6	1.938,2	334,3	141,9
2.	Naložbe v vrednostne papirje	1.499,1	-936,7	767,5	162,2	-237,3
	Imetja	460,2	759,9	1.128,0	-152,4	216,5
	Obveznosti	-1.038,9	1.696,6	360,4	-314,6	453,8
3.	Finančni derivativi	-9,2	-129,3	-90,4	-8,2	-5,4
4.	Ostale naložbe	388,6	1.258,7	-536,0	161,8	534,4
4.1.	Imetja	3.981,5	3.995,8	2.946,8	265,2	1.153,1
	Ostali lastniški kapital	2,0	12,3	20,1	0,0	0,0
	Gotovina in vloge	2.713,5	2.701,2	1.409,4	27,3	1.069,3
	Posojila	125,0	196,3	421,8	41,0	31,1
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	18,7	7,4	10,9	4,0	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	970,3	1.305,1	1.209,5	187,4	161,0
	Ostale terjatve	152,0	-226,5	-124,9	5,4	-108,3
4.2.	Obveznosti	3.592,9	2.737,1	3.482,8	103,3	618,7
	Ostali lastniški kapital	-39,3	-1,1	-0,1	0,5	0,3
	Gotovina in vloge	2.068,8	1.306,2	1.596,6	270,9	220,8
	Posojila	-15,1	471,5	470,1	-476,6	163,1
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	65,2	-12,4	-56,2	2,6	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	532,8	766,1	1.355,9	254,2	186,6
	Ostale obveznosti	305,1	206,8	116,4	51,6	48,0
	Posebne pravice črpanja (SDR)	675,4	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	727,2	137,6	234,7	-2,9	21,6
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	675,4	-13,3	59,1	0,0	1,8
	Gotovina in vloge	3,3	-4,6	-10,5	-14,2	-0,5
	Vrednostni papirji	50,7	157,7	188,4	11,2	20,3
	Finančni derivativi	-2,1	-2,3	-2,3	0,0	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-274,3	-404,8	83,1	-42,3	-125,0

Tekoči račun

Slika 1: Tekoči račun - Struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago - Izvoz in uvoz blaga

Slika 3: Blago - Pokritost uvoza z izvozom

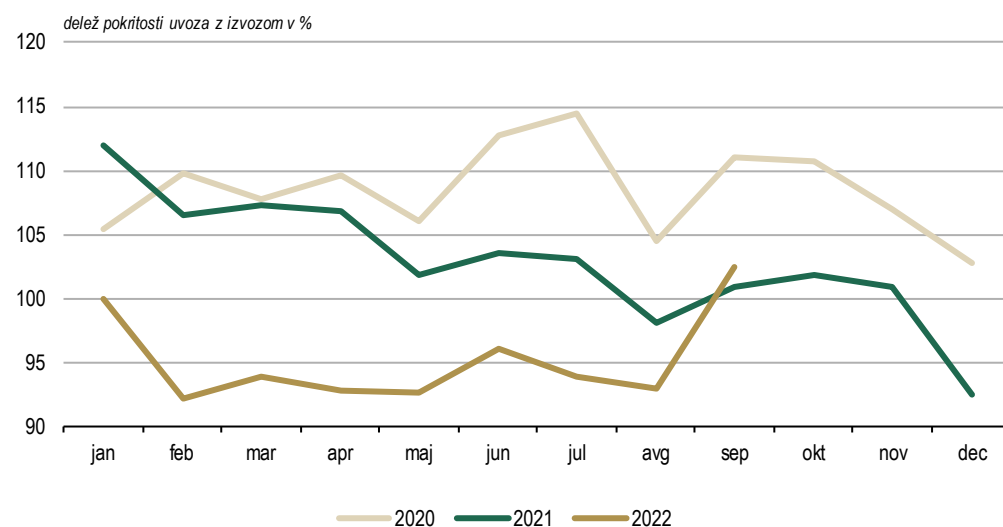

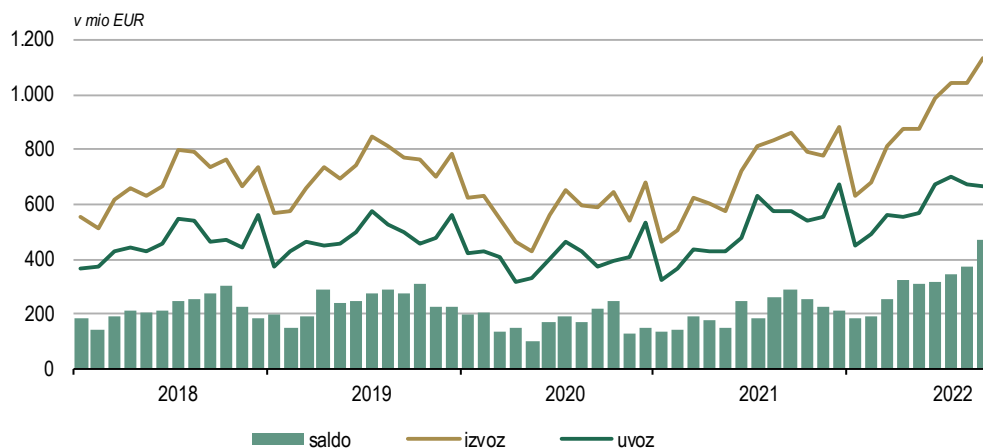
Tabela 2: Izvoz blaga po državah in skupinah blaga

	v mio EUR		januar - september		september		indeks	
	2021	2022	2021	2022	kumulativa	mesec		
Evropska unija (27), od tega:	19.427,6	24.389,9	2.329,0	2.997,2	125,5	128,7		
Avstrija	1.815,2	2.537,7	235,3	305,9	139,8	130,0		
Češka	650,9	825,9	78,9	102,0	126,9	129,3		
Francija	1.309,8	1.319,8	131,1	171,0	100,8	130,4		
Hrvaška	2.227,1	3.336,6	261,1	337,3	149,8	129,2		
Italija	2.999,7	4.229,5	406,6	514,2	141,0	126,5		
Madžarska	802,7	993,6	94,3	120,9	123,8	128,2		
Nemčija	5.138,4	5.804,6	571,9	743,1	113,0	129,9		
Poljska	858,3	1.022,3	100,2	130,5	119,1	130,3		
Slovaška	419,1	563,1	51,8	67,0	134,3	129,3		
EFTA	446,1	552,9	58,6	69,0	123,9	117,8		
Druge evropske države, od tega:	3.431,6	4.120,0	442,6	545,2	120,1	123,2		
Bosna in Hercegovina	570,2	685,5	71,3	83,1	120,2	116,6		
Severna Makedonija	178,4	197,4	24,1	27,4	110,7	113,5		
Srbija	794,7	1.008,3	101,0	118,8	126,9	117,6		
Črna Gora	69,9	90,0	8,4	9,9	128,8	117,9		
Ruska federacija	642,7	815,6	85,9	139,1	126,9	161,9		
ZDA	579,9	654,9	69,8	90,2	112,9	129,1		
Celotni izvoz	25.555,5	31.764,0	3.092,9	3.971,4	124,3	128,4		

Tabela 3: Uvoz blaga po državah in skupinah blaga

	v mio EUR		januar - september		september		indeks	
	2021	2022	2021	2022	kumulativa	mesec		
Evropska unija (27), od tega:	19.017,4	24.810,3	2.378,3	2.777,7	130,5	116,8		
Avstrija	2.517,0	3.594,5	323,3	377,3	142,8	116,7		
Češka	617,8	704,0	70,5	82,3	113,9	116,8		
Francija	807,8	1.021,6	98,3	116,3	126,5	118,3		
Hrvaška	1.501,1	2.086,6	209,1	244,8	139,0	117,1		
Italija	3.370,1	4.643,7	413,2	480,5	137,8	116,3		
Madžarska	934,9	1.392,2	114,5	133,8	148,9	116,9		
Nemčija	4.553,7	5.302,8	544,9	636,9	116,4	116,9		
Poljska	880,2	1.213,9	100,3	117,3	137,9	117,0		
Slovaška	488,5	590,0	66,6	77,9	120,8	116,9		
EFTA	270,5	349,9	36,7	46,9	129,4	128,0		
Druge evropske države, od tega:	2.208,0	3.094,4	261,0	293,3	140,1	112,4		
Bosna in Hercegovina	375,6	474,6	46,9	54,5	126,4	116,2		
Severna Makedonija	96,2	122,5	12,5	15,9	127,4	126,7		
Srbija	527,6	583,6	62,3	64,8	110,6	104,1		
Črna Gora	10,2	5,7	0,8	0,7	56,0	90,9		
Ruska federacija	271,4	950,2	30,5	64,0	350,1	210,0		
ZDA	139,8	262,7	13,2	43,8	187,9	331,0		
Celotni uvoz	24.513,0	33.377,3	3.067,0	3.873,9	136,2	126,3		

Slika 4: **Storitve - Izvoz in uvoz storitev**

Slika 5: **Storitve - Potovanja, transportne in druge storitve**

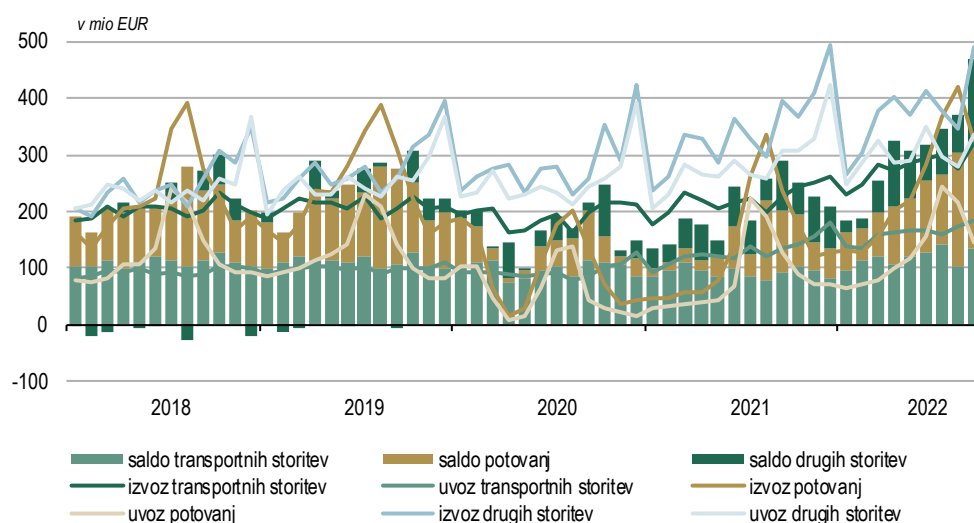
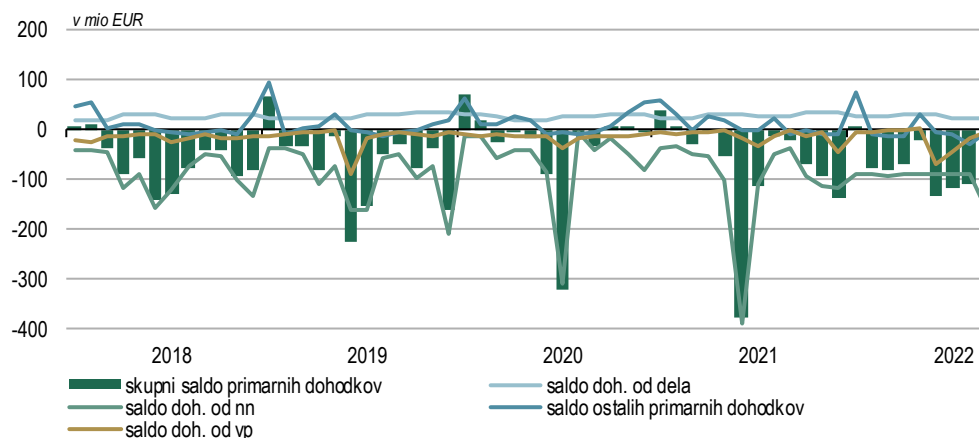

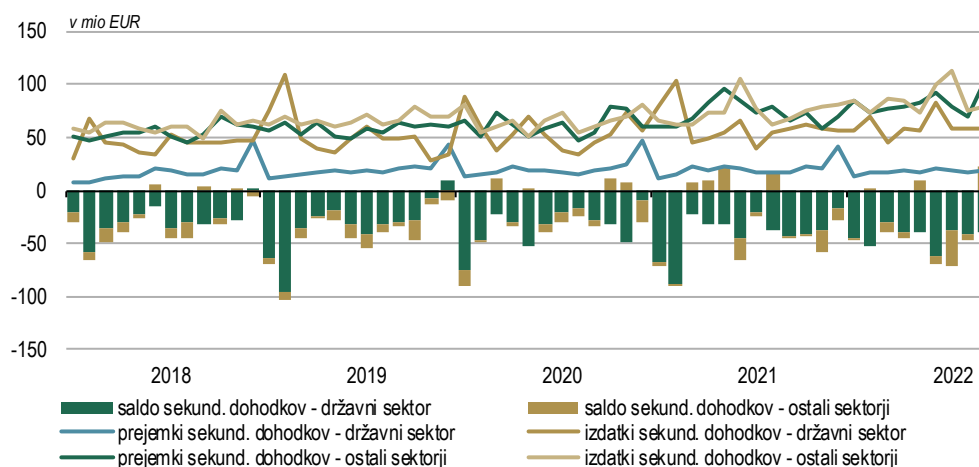
Tabela 4: **Storitve – Delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

	januar - september												
	v %	Izvoz						Uvoz					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	1,7	2,0	1,7	2,6	2,1	1,8	1,0	0,5	0,6	0,2	0,2	0,2	
Vzdrževanje in popravila	1,0	1,3	1,3	1,4	1,2	0,9	1,1	1,3	1,2	1,5	1,2	1,1	
Transport	28,6	30,0	29,2	32,8	31,7	31,0	21,2	19,9	20,6	22,1	25,5	27,1	
Potovanja	36,3	35,6	35,6	21,3	21,0	27,6	28,2	29,6	29,0	18,4	18,7	22,3	
Gradbene storitve	5,5	5,7	6,6	9,1	9,2	6,5	2,2	2,8	3,1	4,1	4,6	3,6	
Zavarovalne in pokojninske storitve	1,5	1,4	1,6	2,3	2,7	2,4	2,2	1,9	2,1	2,6	2,6	2,5	
Finančne storitve	0,6	0,7	0,7	1,0	1,1	0,8	2,7	2,2	1,9	2,1	1,7	1,1	
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,7	0,7	0,7	1,2	1,1	1,2	3,9	3,7	3,8	4,3	4,1	3,5	
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	7,2	6,3	6,7	9,2	8,7	8,4	10,5	9,7	9,7	12,1	11,1	10,5	
Ostale poslovne storitve	15,8	15,3	15,0	18,1	20,0	18,5	23,8	25,6	25,0	29,5	27,6	25,6	
Storitve raziskav in razvoja	2,0	2,1	2,1	2,2	3,0	3,1	1,0	1,4	1,3	1,2	1,3	1,2	
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	4,1	3,8	3,7	5,0	5,4	3,7	9,0	9,5	10,1	12,6	12,6	11,6	
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	9,7	9,4	9,2	10,8	11,6	11,7	13,8	14,7	13,6	15,7	13,7	12,8	
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,7	1,9	1,4	1,6	1,8	1,6	1,4	
Državno blago in storitve	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	1,2	1,3	1,4	1,3	1,3	1,1	
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Slika 6: Primarni dohodki

Slika 7: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Tabela 5: Neto instrumenti finančnega računa

v mio EUR	januar - september		zadnjih 12 me- secev	september	september
	2021	2022		2021	2022
FINANČNI RAČUN (imetja - obveznosti)	1.681,6	-671,7	-99,7	224,8	230,6
od tega					
1. Neposredne naložbe	-924,1	-1.002,0	-475,6	-88,1	-82,7
2. Naložbe v vrednostne papirje	1.499,1	-936,7	767,5	162,2	-237,3
3. Finančni derivativi	-9,2	-129,3	-90,4	-8,2	-5,4
4. Posojila, od tega	140,1	-275,2	-48,3	517,6	-132,0
Državni sektor	-818,1	-714,5	-658,0	81,9	-185,7
Banke	576,2	207,5	473,5	304,0	-12,0
5. Komerčni krediti in predujmi	437,5	539,0	-146,4	-66,8	-25,6
6. Gotovina in vloge, od tega	644,7	1.395,0	-187,2	-243,6	848,5
Banka Slovenije	1.479,7	185,2	-1.049,2	737,0	-290,6
Banke	-178,7	-333,5	-304,3	-428,2	-246,9
Država	-1.409,1	1.002,1	538,9	-633,1	1.243,7
7. Ostalo	-833,8	-400,1	-154,1	-45,3	-156,6
10. Rezervna imetja	727,2	137,6	234,7	-2,9	21,6
Neto napake in izpustitve	-274,3	-404,8	83,1	-42,3	-125,0

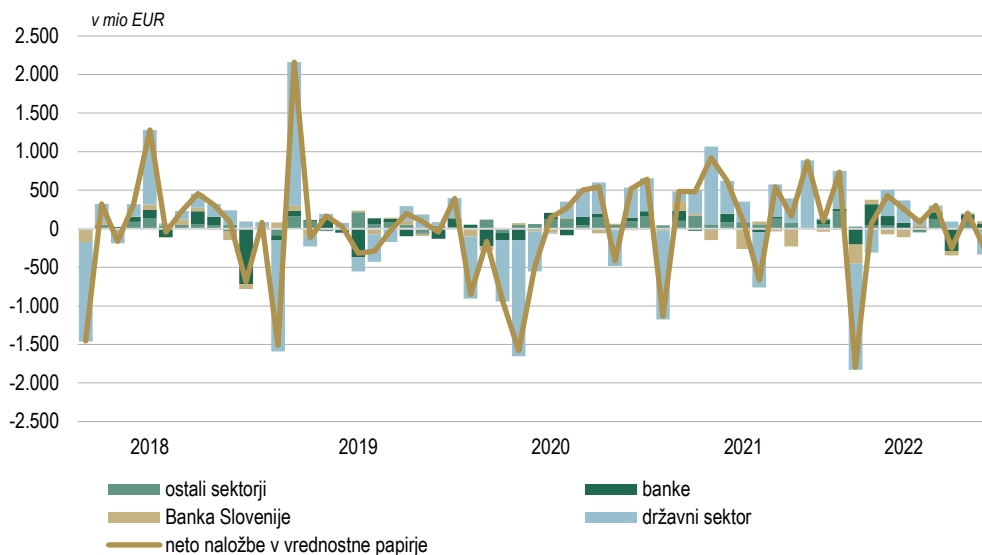
Tabela 6: **Neposredne naložbe**

	v mio EUR	januar - september		zadnjih 12 me- secev	september	september
		2021	2022		2021	2022
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)						
Neposredne naložbe - neto		-924,1	-1.002,0	-475,6	-88,1	-82,7
Imetja		846,2	911,5	1.462,6	246,2	59,2
Lastniški kapital		216,6	140,7	403,1	28,4	1,8
Reinvestirani dobički		227,3	146,9	222,6	25,3	2,2
Dolžniški instrumenti		402,3	624,0	836,9	192,6	55,2
Obveznosti		1.770,3	1.913,6	1.938,2	334,3	141,9
Lastniški kapital		168,2	570,0	649,5	70,2	31,6
Reinvestirani dobički		409,7	523,6	660,2	45,5	93,5
Dolžniški instrumenti		1.192,4	819,9	628,6	218,5	16,8
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)						
Neposredne naložbe - neto		-924,1	-1.002,0	-475,6	-88,1	-82,7
Domače v tujini		762,0	492,7	832,4	62,8	-56,1
Lastniški kapital		216,6	140,7	403,1	28,4	1,8
Reinvestirani dobički		227,3	146,9	222,6	25,3	2,2
Dolžniški instrumenti		318,1	205,1	206,7	9,2	-60,1
Tuje v Sloveniji		1.686,1	1.494,7	1.307,9	150,9	26,6
Lastniški kapital		168,2	570,0	649,5	70,2	31,6
Reinvestirani dobički		409,7	523,6	660,2	45,5	93,5
Dolžniški instrumenti		1.108,2	401,1	-1,7	35,1	-98,5

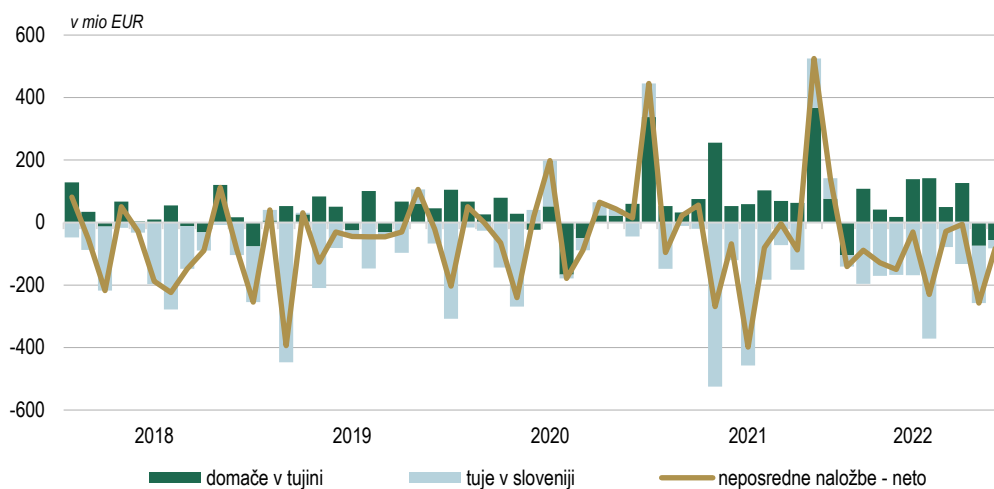
Tabela 7: **Naložbe v vrednostne papirje**

	v mio EUR	januar - september		zadnjih 12 me- secev	september	september
		2021	2022		2021	2022
Naložbe v vrednostne papirje - neto		1.499,1	-936,7	767,5	162,2	-237,3
Imetja		460,2	759,9	1.128,0	-152,4	216,5
Lastniški vrednostni papirji in delnice inv. skladov		615,5	64,6	258,1	60,0	-47,8
Dolžniški vrednostni papirji		-155,3	695,3	869,9	-212,4	264,3
od tega: Banka Slovenije		-472,4	-305,2	-366,2	-215,6	26,8
Obveznosti		-1.038,9	1.696,6	360,4	-314,6	453,8
Lastniški vrednostni papirji in delnice inv. skladov		-22,8	-60,9	-56,2	-1,7	-2,2
Dolžniški vrednostni papirji		-1.016,1	1.757,6	416,6	-312,9	456,0
od tega: državni sektor		-1.005,7	1.262,1	-115,6	-312,9	383,1

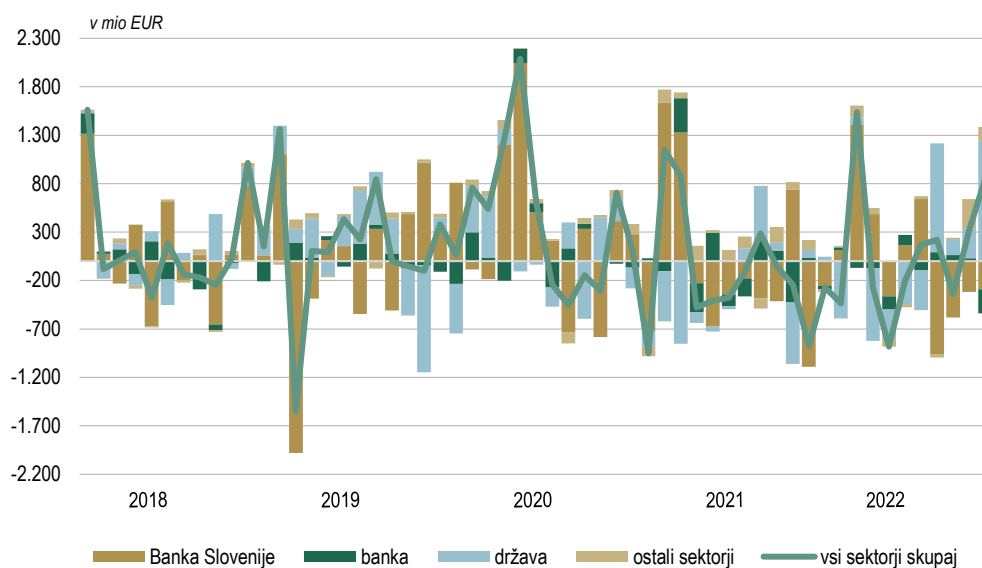
Slika 8: **Neto naložbe v vrednostne papirje**

Slika 9: **Neposredne naložbe po načelu smeri naložbe**

Slika 10: **Neto gotovina in vloge**

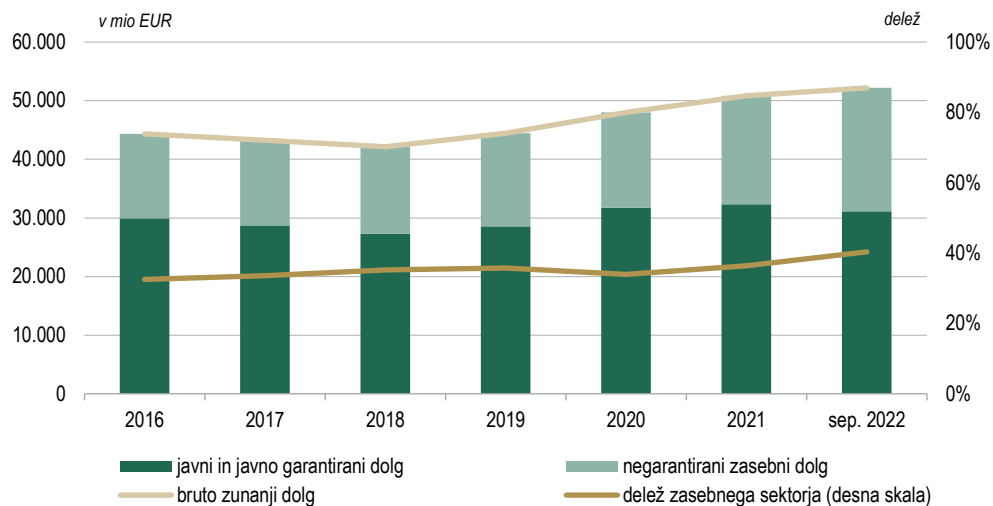

3.2 Zunanji dolg

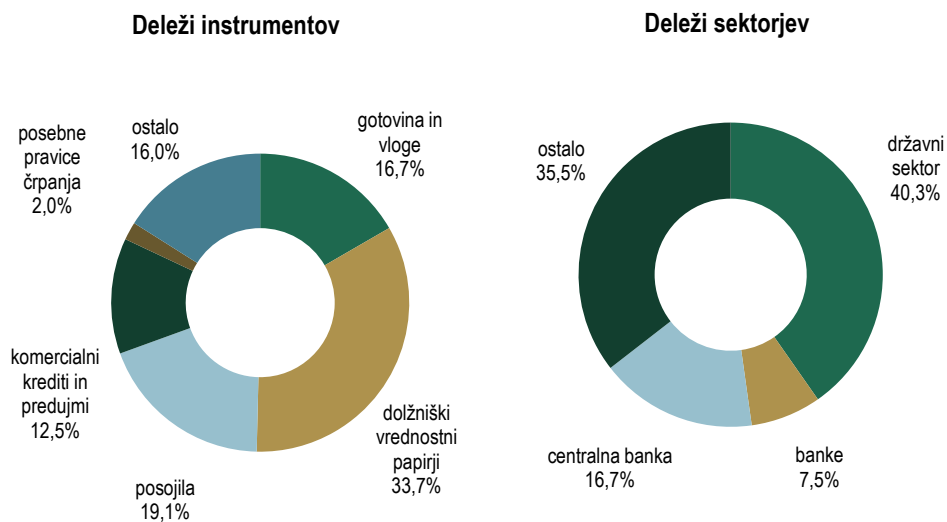
Tabela 8: Zunanji dolg

	v mio EUR							
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	43.231	42.139	44.442	47.998	50.818	51.943	51.901	52.182
1. Državni sektor	21.980	21.094	21.852	25.164	23.185	22.736	21.673	21.018
1.1. Kratkoročni	652	732	997	1.300	1.364	1.239	2.055	2.178
Dolžniški vrednostni papirji	75	85	19	18	22	172	98	69
Posojila	273	336	510	614	464	115	922	1.049
Komercialni krediti in predujmi	35	35	34	36	48	68	79	90
Ostale dolžniške obveznosti	269	276	433	633	831	884	956	970
1.2. Dolgoročni	21.328	20.362	20.855	23.864	21.821	21.497	19.618	18.840
Dolžniški vrednostni papirji	19.517	18.602	19.171	22.021	19.068	18.746	16.877	16.099
Posojila	1.809	1.758	1.681	1.839	2.736	2.736	2.726	2.726
Komercialni krediti in predujmi	0	2	3	4	9	7	0	0
Ostale dolžniške obveznosti	2	0	0	0	8	8	15	15
2. Centralna banka	3.011	2.661	3.828	4.643	7.629	7.984	8.334	8.722
2.1. Kratkoročni, od tega	2.755	2.399	3.562	4.389	6.668	7.015	7.340	7.702
Gotovina in vloge	2.755	2.399	3.562	4.384	6.640	7.012	7.339	7.697
2.2. Dolgoročni, od tega	256	262	266	254	962	969	994	1.021
Posebne pravice črpanja	256	262	266	254	962	969	994	1.021
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	3.782	3.344	3.544	3.511	3.178	3.479	3.420	3.918
3.1. Kratkoročni	1.058	927	946	894	1.067	1.119	1.032	1.185
Gotovina in vloge	765	669	601	618	731	884	792	968
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	200	251	310	235	295	219	231	207
Komercialni krediti in predujmi	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostale dolžniške obveznosti	92	7	35	41	41	15	10	9
3.2. Dolgoročni	2.724	2.418	2.598	2.617	2.112	2.360	2.388	2.733
Gotovina in vloge	227	159	82	27	17	15	16	25
Dolžniški vrednostni papirji	168	88	316	672	775	983	968	1.227
Posojila	2.323	2.162	2.196	1.911	1.313	1.335	1.368	1.448
Komercialni krediti in predujmi	6	7	4	6	5	1	2	1
Ostale dolžniške obveznosti	1	1	1	1	2	26	34	33
4. Ostali sektorji	10.731	10.973	10.646	10.182	11.147	11.594	12.042	11.981
4.1. Kratkoročni	4.596	5.182	5.303	4.995	6.541	7.012	7.455	7.441
Gotovina in vloge	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolžniški vrednostni papirji	0	1	2	0	0	0	0	0
Posojila	281	375	446	384	764	777	700	712
Komercialni krediti in predujmi	4.094	4.540	4.567	4.398	5.576	6.019	6.498	6.425
Ostale dolžniške obveznosti	220	267	289	213	201	216	257	305
4.2. Dolgoročni	6.135	5.791	5.343	5.187	4.606	4.582	4.587	4.540
Gotovina in vloge	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolžniški vrednostni papirji	355	340	279	275	196	197	199	201
Posojila	5.490	5.145	4.698	4.439	3.878	3.840	3.875	3.819
Komercialni krediti in predujmi	26	17	16	26	24	21	21	29
Ostale dolžniške obveznosti	264	289	350	448	508	524	492	490
5. NN: medpodjetniška posojila	3.726	4.067	4.572	4.497	5.678	6.151	6.432	6.544
Neto zunanji dolg	7.572	4.107	1.698	6	-1.321	-1.634	-2.670	-3.799
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	43.231	42.139	44.442	47.998	50.818	51.943	51.901	52.182
Javni in javno garantirani dolg	28.697	27.283	28.562	31.699	32.326	32.166	31.426	31.124
Negarantirani zasebni dolg	14.534	14.856	15.879	16.299	18.492	19.778	20.475	21.059

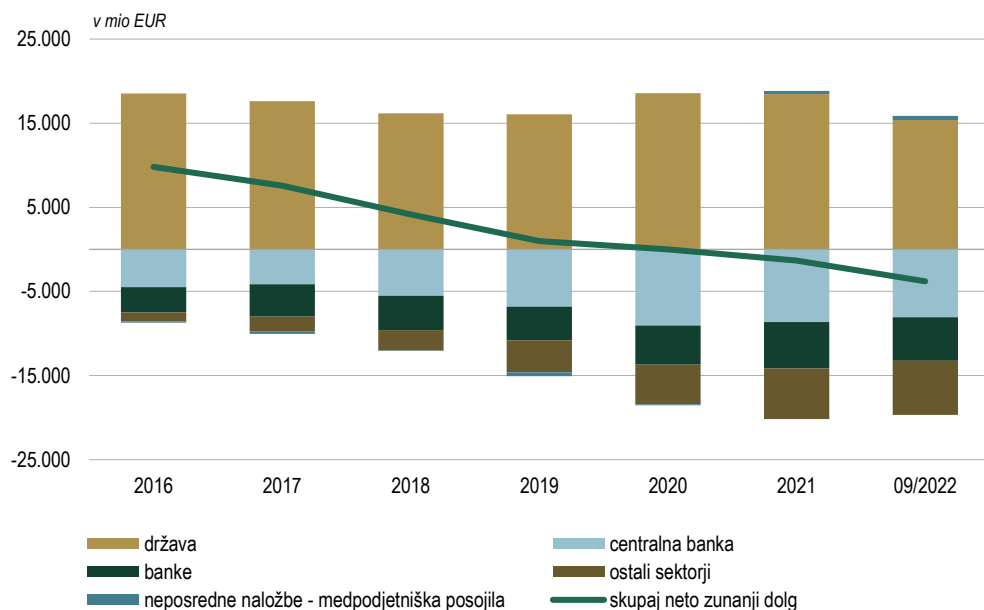
Slika 11: Bruto zunanji dolg

Slika 12: Struktura bruto zunanjega dolga – 09/2022

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti - imetja)

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva ter nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

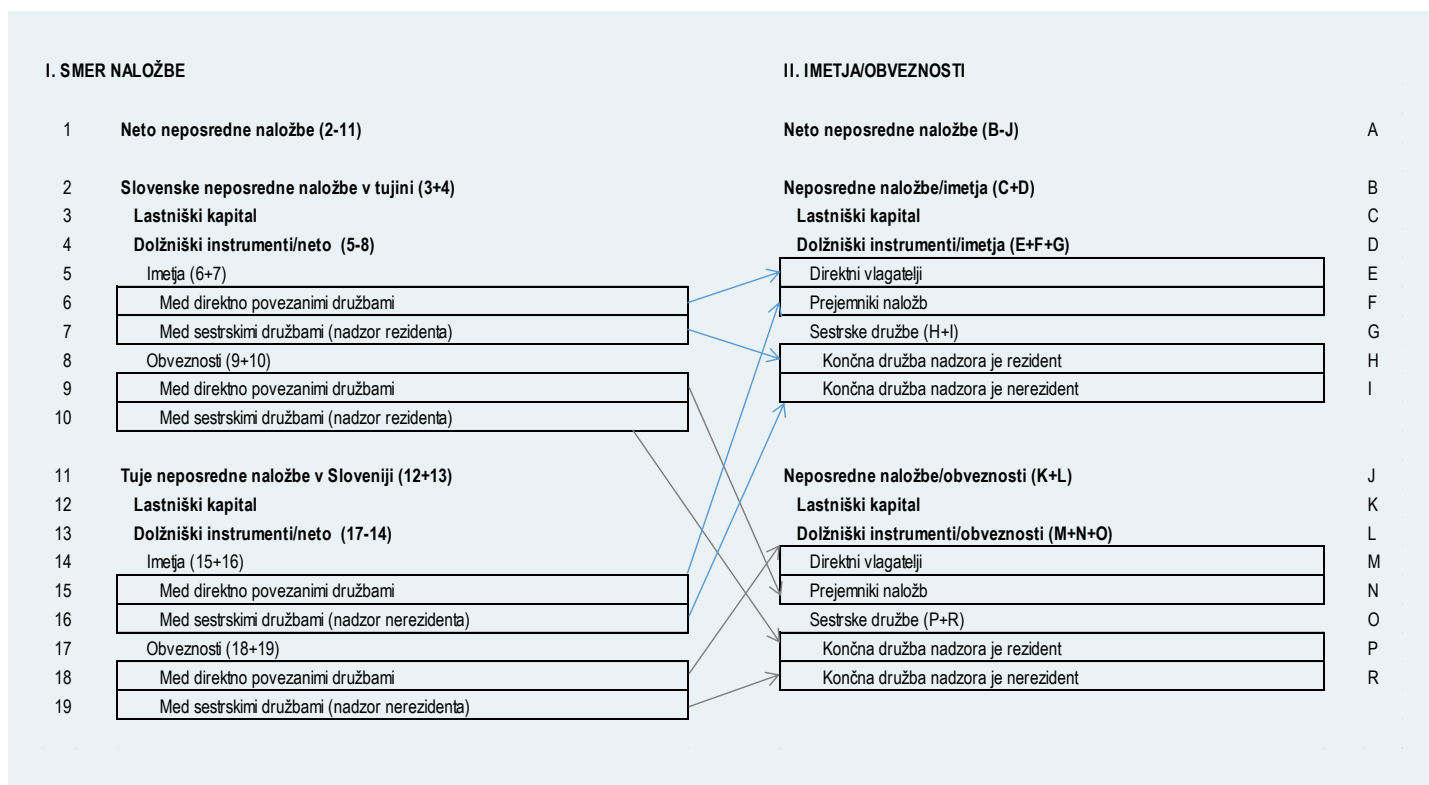
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** ter **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v pričujoči informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 6 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe - primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih eur transakcij in stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od 2007 dalje)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oz. obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatev iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za 2022 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).